

ҚАСТРЫЧНИК

CHESTNUT

In the front yard of my grandfather's house, there grew an old chestnut tree. In the autumn, chestnuts as huge as plumbs appeared on it. They impressed of their form – smooth as polished, dark brown shimmering balls, which were much heavier than they looked. It was good to walk the front yard, kick the yellow leaves, while pockets were full of the fattest chestnuts. My grandmother put a few chestnuts into a wardrobe to prevent greedy moths from eating clothes. By themselves, young chestnuts had a pretty neutral smell; however, if you put a handful of chestnuts in the house, on a newspaper, they would dry up, lose their luster, while taking on that smell, offensive to moths; however, for me, it reminded me of times gone-by – those through which the long living chesnut tree had passed. Once I boasted in front of my grandfather about a chestnut that I had found. It looked to me as the king of all chestnuts. Grandfather said that if I buried that chestnut into the soil, it will grow into a tree in a few years. I didn't quite believe it, but did as my grandfather advised. I chose a place right near a well in front of an old chestnut. A decade passed, grandfather sat on a bench in the yard and I hauled out cool water from the well. It was a sweltering summer day and in the place where the bench was, there was a cool shadow from two splendid trees. I drank straight from the bucket and sat with my grandfather. He said, "when you get married, you and your bride will pass between these trees." I raised my head and saw an archway. The branches of the old and young chestnut trees intertwined to form an enchanted gate – an entrance into the mystery of nature, symbol of eternity. "And we'll be greeting you" – grandfather ended his thought. After one more decade, I'm going back to that conversation and begin to understand why my grandfather, in spite of his old age, so surely spoke about this moment. Because we will certainly pass through our archway of life, and they, embedded into monumental trees, will be greeting us. For this is how the time is entwined. For this is how love is passed.

1990/2018

КАШТАН

У панадворку дзедавай хаты рос стары каштан. Увосень на ім з'яўляліся вялізныя, як сьлівы, каштаны. Яны ўражвалі сваёй формай – гладкія, быццам паліраваныя, цёмна-карычневыя, з пераліўным бляскам кулкі, якія былі значна цяжэйшыя, чым выглядалі. Добра было ісці па вуліцы, шпурляць нагамі пажоўклае лісьце, а кішэні мець паназабіваныя самымі дароднымі каштанамі. Бабуля клала некалькі каштанаў у шафу, каб на адзежу не квапілася моль. Маладыя плады каштанаў самі па сабе пахлі лаволі нэўтральна. Але калі жменьку каштанаў было пакласьці ў хаце, на газетнай паперы, яны высыхалі, трацілі свой полыск, але пачыналі шыкоўна пахнуць даўнімі дзеямі: каштаны – дрэвы даўгавечныя... Я неяк пахваліўся перад дзедам каштанам, які знайшоў. Ён мне падаваўся каралём усіх каштанаў. Дзед сказаў, што калі той каштан закапаць у зямлю, то праз некалькі гадоў вырасьце дрэва. Я ня налта ў гэта верыў, але ўсё ж такі зрабіў так, як дзед раіў. Месца выбраў каля самай студні, насупраць старога каштану. Гадоў праз дзесяць дзед сядзеў на лаўцы ў панадворку, а я побач чэрпаў сыцюлёную ваду са студні. Быў сыпакотны летні дзень, а ў месцы, дзе стаяла лаўка, панавалі прахалодныя цень двух разложыстых дрэваў. Я напіўся проста зь вядра і сеў разам з дзедам. Дзед сказаў: "Зось будзеш жаніцца, пойдзеш з жонкай паміж гэтымі дрэвамі". Я падняў галаву і ўбачыў сплеченую з дрэваў арку. Стары і малы каштан спляліся галінамі, утварыўшы зьлёнкую браму, уваход у таямніцу прыроды, сымбаль каханьня і вечнасьці. "А мы вас будзем вітаць", – даканчваў сваю думу дзед. Праз яшчэ адно дзесяцігодзьдзе я вяртаюся да той размовы і пачынаю разумець, чаму дзед, нягледзячы на свае старыя гады, так упэўнена казаў пра той момант. Ён абавязкова пройдзем праз нашу арку жыцця, а яны, увасобленыя ў магутных дрэвах, нас будуць вітаць. Ён так пераплятаецца час. Ён так перадаецца каханьне.

	СТУДЗЕНЬ					ЛЮТЫ				САКАВІК				КРАСАВІК						
МЕСІЧ	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30		
ЯРЭЦ	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24			
РАДАЎНІК	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25			
ПЯРУНЕЦ	4	11	18	25		1	8	15	22	1	8	15	22	5	12	19	26			
ГРАДНІЦА	5	12	19	26		2	9	16	23	2	9	16	23	6	13	20	27			
ЛІПЕНЬ	6	13	20	27		3	10	17	24	3	10	17	24	7	14	21	28			
СІЧНІК	7	14	21	28		4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29		
	ТРАВЕНЬ					ЧЭРВЕНЬ				ЛІПЕНЬ				ЖНІВЕНЬ						
МЕСІЧ	7	14	21	28		4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27		
ЯРЭЦ	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28		
РАДАЎНІК	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25		1	8	15	22	29	
ПЯРУНЕЦ	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26		2	9	16	23	30	
ГРАДНІЦА	4	11	18	25		1	8	15	22	6	13	20	27		3	10	17	24	31	
ЛІПЕНЬ	5	12	19	26		2	9	16	23	30	7	14	21	28		4	11	18	25	
СІЧНІК	6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29	5	12	19	26	
	ВЕРАСЕНЬ					КАСТРЫЧНІК				ЛІСТАПАД				СЬНЕЖАНЬ						
МЕСІЧ	3	10	17	24		1	8	15	22	29	5	12	19	26		3	10	17	24	31
ЯРЭЦ	4	11	18	25		2	9	16	23	30	6	13	20	27		4	11	18	25	
РАДАЎНІК	5	12	19	26		3	10	17	24	31	7	14	21	28		5	12	19	26	
ПЯРУНЕЦ	6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29		6	13	20	27
ГРАДНІЦА	7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30		7	14	21	28
ЛІПЕНЬ	1	8	15	22	29	6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29
СІЧНІК	2	9	16	23	30	7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	30